

poškodujemo in polomimo mnogo vejic, ki bi vtegnile sadunosne biti v prihodnjem letu.

Če otresamo sadje, pocepa na tla, se potolče in kmalu bo segnjilo na ranjenih mestih. S tem izgubi skoro vso vrednost za kupčijo, ker nikdo ne mara za nagnjilo sadje. Plemenito, za kupčijo odmenjeno sadje, katero se ima dolgo ohraniti, ker mu cena porase, čim pozneje ga prinesemo na trg, moramo po vsakem načinu z roko trgati. Za to rabimo najpriležniše navadne lestvice, katere vtikamo lahko med vejevje; sadje pa nabirajmo v platnen predpasnik s pasom pritrjenim čez levo ramo. Vsak sadjerejec mora sprevideti, da se z roko nabrano, neomadeževano plemenito sadje dalje ohrani, in da se, ker je čisto in zdravo, še enkrat dražje ali še več plačuje, kakor oklačeno ali otreseno, omadeževano in nagnjilo sadje.

Tudi to je pozvedel in preračunal lahko že vsak sadjerejec, da je več zgubil s tem, če je plemenito sadje klatil ali otresal, ker je vsled tega madežasto in nagnjilo in so se tudi drevesa poškodovala, kakor bi bil potrosil za skrbno nabiranje. Tem više se moramo čuditi, da ni škoda še vseh kmetovalcev spametila, ampak da tu pa tam še marsikdo sadje klati in otresa.

Vsaka sadna vrsta naj se tudi o pravem času pobira. Skušnje nas učé, da moramo poletna jabelka in poletne hruške potrgati, kakor hitro so rumenikasto pobarvajo, preden so popolnoma zrele; če jih pustimo na drevesu popolnoma dozoreti, postanejo kmalu prezrele, mokaste ali pa testene, se ne drže dolgo, ne moremo jih daleč razpošiljati in vsled vsega tega pada njihova cena. Jesenska in zimska jabelka in hruške pa naj dozore na drevesu in nikdar jih ne trgajmo pred oktobrom. Če pobiramo tako sadje prezgodaj, zgrbanči se nam, bo pusto in ostane brezsočno.

Sadje za domačo rabo: jabelka in hruške, ki se porabijo za mošt, naj dozore na drevesu in lahko jih skrbno otresamo, saj jih takoj porabimo. Na drevesu dozorelo moštno sadje ima več sladkorja v sebi, daje torej bolji, vstrajniši mošt, kakor praskavo, kisló, ne popolnoma zrelo sadje. Kedar imamo breskve ali marelice daleč pošiljati, moramo jih potrgati, preden dozore. Če jih pa mislimo kmalu použiti, potrgajmo jih prav previdno tedaj, kedar dobé uže močnejši duh, pa mehkeji lup in se sad lahko odpušča od veje.

Črešnje naj se potrgajo zrele pri lepem vremenu; če so prezrele, zgubé lepo barvo in gnijijejo rade. Češplje, slive in mirabele naj se trgajo zajutra zgodaj in če jih imamo daleč pošiljati, kedar so popolnoma razvite in imajo svojo polno barvo, pa da so še trdikaste; kedar jih trgamo, prijemajmo samo za repek in ne dotikajmo se sadu, da ne pobrišemo onega prašca,

s katerim so nadihnjene; obrisane češplje in slive niso več tako vabljive.

Tiste češplje, katere porabimo za slivovec ali za čežano (povidlo), otresimo še le tedaj z drevesa, kedar so temno-modre, vele in zgrbančene; takrat so zrele, sladkorja polne in dajejo dober slivovec in dobro čežano; nasprotno so pa rudečkaste češplje, kakoršnje vidimo večkrat na trgih, le na pol ali za silo zrele, torej kisle in nezdrave. (Konec prih.)

Nekaj o nevarnostih naše vinoreje.

Žalosten nam je pogled v našo bodočnost narodnega gospodarstva, ker temu preti poraz glavnega vira pridobitja — to je: poraz naše vinoreje. Kak pomen in kak upliv pa da bo imel le ta na razvoj gospodarskega blagostanja cele dežele, lahko si pač vsak razumnik sam preračuni. Naš mali Štajar šteje 34.056 ha. goric, v kojih se je do sedaj v srednjem letu mnogo nad 400.000 hl. vina pridelalo. Vrednost tega pridelka jasno priča, da je le ta do sedaj daval tisočim in tisočim ljudem vsakdanji kruh.

Sedaj pa preti „trtna uš“ in pa „strupena rosa“ vinorejo naše mile domovine do cela pokončati.

Osem let je tega, kar se je bila trtna uš v prvo na Bizeljskem poleg Brežic našla. Sree se ti mora od žalosti krčiti, ako pogledaš sedaj prej tako slavno vinsko pokrajino, in se domišliš, kako krasna in od narave obdarjena je bila le-ta še pred osmimi leti! Prej lepe in rodne gorice, so sedaj prave puščave — trnje in golo kamenje sta namestila blago vinsko trto. Zbog tega se vé, da so propale prej trdne kmetije in revščina vlada povsod.

Pa taista žalostna bodočnost čaka vse naše vinorodne pokrajine. Kuga se namreč tako hitro širi, da so že sedaj okuženi 4 okraji in da je že dozda nad 2000 oralov goric popolnoma pokončanih. Vsak, komur je razvoj tega prenevarnega mrčesa znan, mora prepričanje izreči, da prej, kakor mine eno desetletje, se ne bodo niti pri nas več o vinoreji moglo govoriti.

Do sedaj se je vsaj sploh upalo, da se bodo oni kraji, ki so od okuženih oddaljeni še nekaj let branili in da se bodo med tem ameriški zasadi zasadili in se na ta način sploh te nesteče zavarovali, toda nemila usoda je hotela drugače.

Lani in letos pokazala se je namreč po vsem vinorodnem Štajarji nesrečna glivica „strupena rosa“. Zbog te prikazni je bilo navzlic jako ugodnemu vremenu lansko vino jako kisló; letos pa je pokončala le-ta blizu vso nado ubogega vinorejca.

Že od meseca avgusta so bile zbog strupene rose naše gorice, kakor bi bile opaljene;